01/07/2019

Η Οσία Μελώ και το αρχαίο εκκλησάκι στην Κω

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κώου και Νισύρου

Τον εορτασμό της Οσίας Μελούς, στη Βουρρίνα της Κω, το Σάββατο 6 Ιουλίου, ανακοινώνει η Ιερά Μητρόπολης Κώου και Νισύρου.

Η ανακοίνωση της ιεράς Μητροπόλεως

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κώου καί Νισύρου ἀνακοινώνει ὅτι τό Σάββατο 6η Ἰουλίου ἑορτάζει ἡ Ὁσία Μελώ ἡ ἐν Βουρρίνῃ τῆς Κῶ.
Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά συμμετάσχουν στήν ἑορτή καί νά παραστοῦν στήν Πανηγυρική Θεία Λειτουργία ἡ ὁποία θά τελεσθεῖ ἀπό τόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Ναθαναήλ,δύνανται νά μεταβοῦν μέ λεωφορεῖο, τό ὁποῖο θά ἀναχωρήσει στίς 8.00 π.μ. ἀπό τήν ἀφετηρία ΑΚΤΑΙΟ (Πολεμική Σκάλα). Ἡ ἐπιστροφή θά γίνει στίς 11.30 π.μ.

Η παράδοση και τα θαυματουργό εκκλησάκι …

Στην Κω, στην περιοχή νοτιοδυτικά του Ασκληπιείου και περίπου 150 μέτρα δυτικά από τη θέση Κοκκινόνερο (ιαματικές πηγές) βρίσκεται το παλαιότατο εκκλησάκι («μοναστηράκι») της Οσίας Μελούς. Η οσία είναι η μοναδική αγιασμένη γυναικεία μορφή που φαίνεται ότι ήταν ντόπια, αν και ακόμη δεν γνωρίζουμε την καταγωγή της.

Είναι πολύ σημαντικό ότι παρά την έλλειψη ιστορικών στοιχείων η μνήμη της Οσίας διατηρήθηκε στη συνείδηση του λαού και η λατρεία της φθάνει σε εμάς αδιάκοπη από τα βάθη των αιώνων.

Παρά ταύτα η αβέβαιη ετυμολογική προέλευση του ονόματός της οδήγησε σε αμφισβήτηση της ιστορικότητας της Οσίας, η οποία, τελικά, επιβεβαιώνεται από τη δημοσίευση κατά το έτος 1972/3 μ.Χ. ενός χειρογράφου του τέλους του 15ου αιώνα μ.Χ. (Παρισινός Κώδικας με αριθμό 1362) με στιχηρά γραμμένα προς τιμήν της.

Ο Ιάκωβος Ζαρράφτης παραθέτει τη μαρτυρία ότι κατά το έτος 1018 μ.Χ. κάποιος ασκητής έκτισε μοναστήρι πλησίον του Ι. Ναού της Οσίας Μελούς και ζούσε εκεί θεραπεύοντας τους πιστούς που έφθαναν κοντά του υποδεικνύοντάς τους τα ιαματικά ύδατα. Μάλιστα, μέχρι τις μέρες μας σώζονται τα ερείπια του κελλιού του ασκητή περίπου 50 μέτρα υψηλότερα από το ναΐσκο (προς νότον).

Ξένοι αρχαιολόγοι που επισκέφθηκαν το εκκλησάκι, κατά το έτος 1933 μ.Χ., εξέφρασαν τη γνώμη ότι προέρχεται από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους.

Τα λίγα στοιχεία που κατέχουμε από το βίο της Οσίας προέρχονται από τους ύμνους του μητροπολίτη Μητροφάνη. Σύμφωνα με μελέτη του καθηγητή Ζαχαρία Τσιρπανλή ο συγγραφέας τους κατείχε τον αρχιερατικό θρόνο της μητροπόλεως Ρόδου, κατά την περίοδο της Ιπποτοκρατίας στη Δωδεκάνησο, και είχε υπό την ποιμαντική του ευθύνη και την Κω, καθώς οι ιππότες δεν επέτρεπαν τη χειροτονία αρχιερέων στα άλλα νησιά. Η πρόσφατη μεταπτυχιακή εργασία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ, στην οποία δημοσιεύεται και η επιγραφή του Ναού επιβεβαιώνει αυτά τα συμπεράσματα, καθώς δίνει τη χρονολογία «1483 μηνί Ἰουλίῳ».

Από τα στιχηρά του Μητροπολίτου Μητροφάνη διαπιστώνουμε ότι πριν από την αναχώρησή της από τον κόσμο για να επιδοθεί στη ζωή της ασκήσεως, η Οσία μοίρασε τα υπάρχοντά της σε όσους είχαν ανάγκη. Αμέσως μετά αποτραβήχθηκε σε ορεινό τόπο, όπου, στερούμενη ακόμη και τα αναγκαία, αφιερώθηκε στην

άσκηση. Μέσα σε συνθήκες ψύχους, λόγω του υψομέτρου, κατόρθωσε να λιώσει το σώμα και τα πάθη της. Για την επιλογή της να απομονωθεί στο δύσβατο τόπο της Βουρρίνας ο Μητροπολίτης Μητροφάνης παρομοιάζει την Οσία με ερημικό πελεκάνο, ο οποίος απομακρύνεται από την επαφή με τους πολλούς για να επικοινωνήσει με το Θεό.

Ενδιαφέρον έχει η παρατήρησή του ότι αφού, από τη μεγάλη της ταπείνωση, εκοιμήθη ανάμεσα στους βράχους, ο τόπος έγινε προσκύνημα του λαού με συνέπεια να οικοδομηθεί ναός («τέμενος») της Οσίας. Αυτό το σχόλιο ταιριάζει με τη μορφολογία του εδάφους στην περιοχή που έχει ανεγερθεί το εκκλησάκι. Στη νότια πλευρά βρίσκεται βράχος, πάνω στον οποίο είναι στερεωμένος ο νότιος τοίχος του ναού. Ο βράχος αυτός θα μπορούσε να ταυτίζεται με την κατοικία της, αλλά και το σημείο στο οποίο εκοιμήθη και ετάφη. Στο εκκλησάκι σώζονται ίχνη τοιχογραφιών.

Η Οσία εμφανίζεται συχνά σε Κώους, κοντά στο ναό της, ανάμεσα σε τριαντάφυλλα δηλώνοντας την ευαισθησία και την αγνότητά της. Η παρουσία της Οσίας Μελούς αποτελεί μία ξεχωριστή ευλογία για το νησί και ήδη το όνομά της άρχισε να δίνεται σε παιδάκια και η λατρεία της γίνεται όλο και πιο γνωστή.

Η Ιερά Μητρόπολη Κώου και Νισύρου όρισε η μνήμη της Οσίας να εορτάζεται κάθε χρόνο το πρώτο Σάββατο του Ιουλίου.